

kuskariak

KOORDINATZAILEA

Lorea Agirre

LAGUNTZAILEAK

Imanol Agirre

Joxe Mari Karrera

Begoña del Teso

LOREA AGIRRE / DONOSTIA

«Melik intxisu bat da eta gehien maite duena gizakiei bihurrikeriak egitea da. Gauzak okertzen direnean ordea, badaki ondasunaren alde jokatzeko eta apartekoa da lan nekezeta. Oraingo honetan antzokira dator Nadira nola ezagutu zuen kontatzerä, gure eroia, eta nola lagundu zion mundua Ilunpetako Jabegotik askatzen. Melik Argiaren Erreginarekin zerbitzura dago eta honi Aztitzar ikaragarri batek kendu zizkion begiak. Lapurketa horren ondorioz, gerra ikaragarri bat lehertu zen eta gerra horretan zegoen Nadira murgildurik, bere amaren bila zihoala, Argiaren Erreginarekin topo egin zuenean. Melikek lagunduta Nadira lur azpiko munduraino, sorpresaz eta eragozpenez beteriko bide batean aurrera. Nadirak aurre egingo dio aztitzarrari, bai eta Kashkask hiru buruko herensugari. Azkenean, Nadirak Argiaren Erreginarekin begiak bueltatuko dizkio eta pakea berreraikiko da munduan». Sinopsi labur gisako hau da Itziar Zubizarreta eta Sandra Diaz de Mendibilek idatzi eta antzerkiratu dutena.

Sandra Diaz de Mendibilek hitzetan, «haden isotorio bat da, bereziki haur eta gaztetxoek zuzendua, baina edozein adinetako jendearentzat ere zabalik dagoena. Ipuin fantastiko bat da; ipuin kontalarien tradizioa berreskuratu nahi izan dugu eta antzerki teknikara egokitu. Intimista da, aitona batek bere ilobari ipuin bat kontatuko liokeen bezala. Gure asmoa ipuin intimista bat publiko zabalari eskaintzea da».

Estetika kolorista du antzezlan honek. Isotoriko elementu guztiek dute bizi. Pertsonaiak ere tradizionalak dira, sorgina, ipotxa, hiru buruko herensugea... «Istorioa berez fantasiazkoa bada ere, gaur egungo errealitatearekin zerikusi handia du. Eszenografia barrokoa da, ipuin mota hauek eskatzen duten legez. Ordu batean lau eszenografia daude. Erabili ditugun materiale guztiak naturalak dira. Aipagarria da ere argiaren erabilera, antzezlanean protagonista dena, hain zuzen ilustrazio-argitasun sinboloarekin jokatzeko dugulako, gerratea eta bakearen arteko kontradizioa adierazteko».

Zuzendari bien esanetan, «Nadira eta kristalezko bola» lanak bi interpretazio nagusi ditu. «Azalekoan agertzen dena gerra eta bakearen arteko kontradizioa da. Herrien arteko solidaritatea azpimarratzen da lan honetan. Eta maila sakonago batean haurren heldutasunerako bidea agertzen da».

Kandela produktorearen lehen lana da honako hau. Itziar Zubizarreta eta Sandra Diaz de Mendibilek buruan zuten adin honetako ikusle goiari duhinki eran-

Ilunpetatik

Sortu berria den Kandela produktoreak, «Nadira eta kristalezko bola» lana euskara hutsean, bihar estreinatuko du Tolosako Iparragirre antzokian. Itziar Zubizarreta eta Sandra Diaz de Mendibilek artean idatzi eta zuzendu dute, ipuin tradizionalen ereduari jarraiki.

argitasunaren mundura

Nadiraren bidai lagunak

Zuzendaritza: Itziar Zubizarreta

Sandra Diaz de Mendibil

Txotxongiloak: N. Azkargota

Jantziak: Eugenia Perez

Musika: Iñaki Salvador

Diseinu grafikoa: A. Olariaga

Jokolariak:

Jose Ramon Soroiz

Amaia Rodriguez

Anabel Alonso

Amaia Lizarralde

Pilar Rodriguez

Eszenografia:

Antoni Bueso

Momentuz Mendibil eta Zubizarreta dira Kandela-ko kideak, «nahiz eta montaia honetan Jose Ramon Soroizek ere parte hartu duen produkzio lanetan».

Kandela produktorearen asmoa, lehenik eta behin haurrentzako antzerkia egitea da. «Potentzialitate bat dagudu sektore horri erantzun bat eman ahal izateko. Alde batetik Sandra antzerkiaren zuzendaritzan ibilia delako, nahiz eta hau den bere montaia nagusia eta nik —dio Zubizarretak— haurrekin lan asko egin dut bai irakaskuntzan eta bai magisteritzan eskolan ere. Haur literatura eta hizkuntza bereziki asko aztertu izan ditut».

Kandelaren lehen lan honek egin duen apostu nagusia existitzen ez den zirkuitoari dagokiona da. Betidanik haurrentzako antzerkia bigarren mailakotzat jo izan da eta antzokia izan ezik beste ezin lekutan antzeztu behar izan da. «Antzezlan hau antzokietan egitekoa da. Apostua da haurrak antzokira ekartzea, udaletxe, eskola edo diputazioaren bitartez. Helduentzako antzerkiarekin egiten den bezala».

Betiko klitxeak aldera utzi

«Lan hau moralizantea da hitz honi zentzu ironikoa kentzen badiozu» dio Itziar Zubizarretak. «Baina, dena den, ez dago moralizante ez den ezer. Ipuin tradizionalak dutena zera da, baloreak transmititzeko sistema bat. Guk sistema edo teknika hori hartu dugu, teknika literario hori. Aurrehistoriatik gaur arte erabili izan da, eta hainbeste urte iraun badu zerbaitegatik izango da. Teknika horrek bereizgarri batzuk ditu: batetik haurrei bizitzari buruzko gauzak erakusten dizkio; bestetik lagundu egiten dio haurrari bere burua lasaitzen; eta azkenik hizkuntza eta mundu aberats bat erakusten dio».

Haurrentzako antzerkian sarritan errepikatzen diren klitxeak aldera utzi dituzte Kandelakoek. «Ez da tontuentzat egindako lan bat. Oso garbi daukat ez dagoela haur klitxe bat; batzuk era batekoak dira eta besteak bestelakoak. Eta batzuri lana asko gustatuko zaie eta beste batzuei batere. Klitxe horietatik ihes egin nahi dugu oinarri oinarritik. Normalean haurrentzako egiten den antzerkiaren tonua hori izaten da, ezin grazia egitea nahikoa dela haurrentzat».

